

1

**„FERICIT ESTE OMUL
CĂRUIA I S-A IERTAT
FĂRĂDELEGEA”**

*„Veniți să discutăm”, zice Domnul.
„Dacă păcatele voastre vor fi
roșii ca pânza stacojie,
ca zăpada le voi albi” (Isaia 1,18).*

Ne vine greu să vorbim despre păcatul nostru? Automat ne gândim că da. Lucrul acesta ne deranjează sau pur și simplu ne rușinează (și de ce lucrul acesta ar trebui să fie rău? Nu e un semn al neliniștii sufletului și, deci, al faptului că acesta reacționează? Nu depășim rușinea fugind, îndârjindu-ne sau obișnuindu-ne, ci împăcându-ne, schimbându-ne și abandonându-ne în brațele Tatălui, pentru ca dragostea lui să ne purifice sufletul!). Să fim nevoiți să ne confruntăm cu noi înșine de față cu altcineva ni se pare o umilire. Cum să ne prezentăm goi, lipsiți de

apărare? Cum să deschidem partea cea mai rea a sufletului nostru, cea pe care vrem să o ascundem sau să o minimalizăm? Cum să înfruntăm o judecată exterioară eului nostru, imprevizibilă și nemiloasă? În realitate, faptul de a ne „smeri” ne restituie nouă înșine, așa cum suntem, fără ipocrizie și, tocmai de aceea, ne eliberează.

Am putea crede că mărturisirea e un exercițiu inutil, un mod de a ne face rău singuri, ca și cum, vorbind, „creăm” păcatul, pe când lăsându-l ascuns, nedeslușit, nu ar avea consecințe negative. În fond, ca fii ai unei generații a apariențelor, avem impresia că ceea ce nu se vede nu există sau ar fi mai puțin important. Adesea ne facem griji doar dacă faptele noastre sunt „descoperite” ori ne-au cauzat vreo problemă, vreo daună de imagine căreia îi atribuim o importanță excesivă. În realitate, păcatul este adesea „inofensiv”: nu stârnește imediat nicio judecată negativă a altora și nicio schimbare a rolului nostru. În plus, adesea, pentru a ne da încredere, răul folosește mentalitatea comună banală, ca de exemplu alegeri sau păreri împărtășite de multă lume. Oare de aceea nu e păcat?

Ce e rău și ce e bine? În realitate, cu toții avem nevoie de claritate. E simplu să nu ne dăm seama de consecințe și să avem impresia că putem reuși să le controlăm sau să le depășim. Lucrul acesta nu face ca păcatul să fie mai puțin real. Ajungem să dăm importanță unor „abateri” sau acțiuni care, în realitate, în fața judecății lui Dumnezeu și a adevăratelor consecințe asupra noastră

contează prea puțin. E valabil și opusul. Păcatul nu e o gafă, lucru de care ne temem și din cauza căruia suferim enorm. Isus nu ține cont de judecata comună, vede în profunzime, pentru că iubește sufletul. Păcatul nu e, cu siguranță, o chestiune de formă, ci o complicitate cu răul.

Prea puțin ne temem de rău, astfel încât avem impresia că poate rămâne în noi inert și putem să nu-l înfruntăm. Preferăm să ne interpretăm păcatul, să-l facem subiect de discuție, fie și publică, la fel ca multe alte aspecte din viața noastră, ca și cum ar fi vorba despre caracter, o manifestare a felului în care suntem clădiți, ceva de înțeles, cu acea nuanță de narcisism atât de răspândit în privința a ceea ce ne aparține. Lucru de înțeles și gata, pentru că ceea ce contează sunt eu și bunăstarea mea personală. Dar, în realitate, pentru suflet nu e de ajuns.

Ne înspăimântă să ne punem înaintea lui Dumnezeu, a judecății lui și deci față în față cu noi înșine. Însă tocmai aceasta e propunerea suavă a tainei mărturisirii. Cei care se cred drepti o consideră un efort zadarnic sau prea exigent. E simplu să ne simțim „în regulă”, e de ajuns să dăm curs glasului convingător al orgoliului nostru, instinctului de conservare al eului nostru, să cedăm în fața dificultăților, să ne victimizăm. Cel drept nu cere iertare, nu-și face probleme cum își fac păcătoșii care caută mântuirea. Cel ce se consideră drept se lasă pradă exaltării eului, capacităților individuale ale eforturilor sale, teoriei ce rezolvă totul și conform

căreia e important să fim noi înșine. În realitate, el suferă, pentru că se judecă mereu de unul singur. Cel conștient de păcat nu procedează așa, ci se abandonează milostivirii și, tocmai de aceea, află o dragoste surprinzătoare. E fericit, pentru că i se iartă fărădelegea.

2

„NU AM VENIT SĂ-I CHEM PE CEI DREPTI, CI PE CEI PĂCĂTOȘI”

Cu ușurință putem să credem că suntem drepti sau pur și simplu buni. E de ajuns să ne considerăm „în regulă” pentru că nu are cine ce să ne spună, nu am greșit intenționat, ne alcătuim propriile reguli și ne-am lăsat călăuziți de propriul suflet. Și de ce lucrul acesta ar trebui să ne liniștească? Cel drept are o părere bună despre sine și nu se confruntă cu puterea teribilă a răului din viața sa; consideră că e suficient să se controleze, pe când adevărata problemă e să iubească. În realitate, ne temem să ne cercetăm și să identificăm păcatul, pentru că atunci ar trebui să dăm piept cu abisul din lăuntrul nostru. Nu trebuie să ne apărăm de ceilalți, ci de noi înșine. Cât e de adevărat că știm să deosebim mai degrabă paiul din ochiul fratelui decât bârna din ochiul nostru! De ce oare? Pentru că în mod instinctiv ne considerăm buni și căutăm răul în afara noastră, fiind

orbiți de justificări, de prezumția absurdă de nevinovăție.

Cel drept e prizonierul propriilor scuze și al unei idei de perfecțiune departe de cea profund omenească a Evangheliei. El nu poate recunoaște falimentul păcatului, pentru că acest lucru ar veni ca o condamnare, ca pierderea a tot ceea ce a izbutit cu trudă. Pentru Isus, adevărata osândă o reprezintă refuzul ajutorului, falsitatea, faptul de a rămâne reci din cauza fricii ori a mândriei absurde. În fond, uimirea amară a lui Nicodim, om onest, aflat în căutare, care îi pune lui Isus întrebarea întregii noastre vieți („cum poate să se nască un om când este bătrân?”), ne arată că nu avem nicio speranță de unii singuri, că putem, din nefericire, să pierdem controlul asupra noastră pentru că nu știm să aflăm o rezolvare a îmbătrânirii și a păcatului nesfârșit. Numai adierea liberă a Spiritului, care adie unde voiește, poate face să se nască din nou un om marcat de păcat, care altfel ar trebui să plece – cum au plecat cei care au condamnat-o la moarte pe femeia desfrânată, începând tocmai cu cei mai în vârstă. Atunci când începem să privim în noi înșine, constatăm abisul sufletului nostru și preferăm să ne îndreptăm îndată atenția spre paiul din ochiul celorlalți.

Isus întâlnește o mulțime de „drepti”. Aceștia sunt fariseii, care îi judecă pe toți și pe toate. Probabil sunt ei înșiși cuprinși de îndoieli, dar le ascund, ca și cum mormântul văruit ar putea să rezolve problema morții sau ipocrizia ar constitui un leac. Unui om drept, care pretindea

că a respectat toate poruncile încă din tinerețea sa, bineînțeles căutând perfecțiunea, Isus îi cere libertatea de a lăsa totul și a-l urma, libertate pe care numai iubirea o poate face posibilă, nicio altă lege. Tocmai lucrul acesta îl înspăimântă pe om, care în fața acestei propuneri („Isus, privindu-l fix, l-a îndrăgit și i-a spus...” – Marcu 10,21) își dovedește atașamentul pentru bunurile sale. Iubirea scoate la vedere păcatul nostru, dezvăluie complicitatea noastră, nepăsările care altfel rămân ascunse, justificate, deși sunt prezente. Înțelegem propriul nostru păcat numai stând înaintea Domnului, a iubirii sale, a exigențelor sale.

¹⁷ Când pleca la drum, un om a venit în fugă și, ingenunchind, l-a întrebat: „Învățătorule bun, ce trebuie să fac ca să moștenesc viața veșnică?”. ¹⁸ Isus i-a zis: „De ce-mi spui bun? Nimeni nu este bun, decât numai Dumnezeu. ¹⁹ Cunoști poruncile: *Să nu ucizi! Să nu comiți adulter! Să nu furi! Să nu dai mărturie falsă! Să nu înșeli! Cinstește pe tatăl tău și pe mama [ta]!*”. ²⁰ Atunci el i-a zis: „Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tinerețea mea”. ²¹ Isus, privindu-l fix, l-a îndrăgit și i-a spus: „Un lucru îți lipsește: mergi, vinde ceea ce ai și dă săracilor și vei avea comoară în cer, apoi vino și urmează-mă!”. ²² Întristat de acest cuvânt, el a plecat abătut, pentru că avea multe bogății”. (Marcu 10,17-22)